

ODRASTANJE I UČENJE U PORODICI

Starije malo dijete (2-3 godine)

- Dvogodišnji mališani su radoznali i u stalnom pokretu istražujući u širem krugu. Oni vole da se druže s drugom djecom i da uče kako da sve više stvari naprave sami za sebe.
- Uobičajene su provale ljutnje jer oni još nisu u stanju da rade one stvari koje žele i postaju nezadovoljni. Govor postaje jasniji i razumljiviji.
- Dvogodišnja djeca vole da oblače odjeću odraslih, vole priče i pjesmice koje se rimuju i uživaju u kopiranju svojih roditelja. Oni još ne mogu da dijele stvari s drugima pa je dobro da se ima više istih igračaka ako se igraju u blizini druge djece.

Mala predškolska djeca (3 - 4 godine)

Vaše malo dijete počinje da se igra pretvaranja. Za razvoj Vašeg djeteta veoma je važno da nauči kako da se slaže s drugima. To je dob kad ona postavljaju mnoga pitanja.

- Mala predškolska djeca uživaju u crtanju, slikanju, pravljenju stvari, vole ljuljaške i igrališta i puno slobodnog prostora za trčanje.

Predškolska djeca (4 - 5 godina)

Predškolska djeca u dobi od 4 godine veoma su pokretljiva i uživaju u fizičkoj aktivnosti. Njihovo razmišljanje se ispoljava u onom što govore, crtaju, prave i čine.

- Vrlo često pitaju "Zašto?" Ona su sada sposobnija da posmatraju stvari sa tuđeg gledišta..
- Ona vole priče i smiješne riječi, vole da prave stvari od velikih kocki, da boje, da se pretvaraju i glume, i da se igraju s drugima. Ona uživaju u iskušavanju svojih fizičkih sposobnosti na igralištu i svojih sposobnosti u rešavanju problema s jednostavnim kompjuterskim igrama.

Šta roditelji mogu učiniti za njih?

Kao roditelji Vi ste u najboljem položaju da znate šta Vaša djeca vole i da ocijenite šta ona mogu da rade.

- U ophođenju sa svojom djecom zauzimajte pozitivan stav i podstičite ih da pokušavaju nove stvari u sigurnoj sredini.
- Osigurajte sredinu u kojoj djeca mogu istraživati, učiti i pokušavati nove stvari, vježbati ono što mogu da rade i govoriti o onome šta rade i šta uče. Učite ih da posmatraju, slušaju, razmišljaju i pitaju.
- Nemojte da Vas savjest grize ako treba da tražite informacije ili pomoć za svoje dijete ili za sebe. Svako dijete je različito i svaka faza razvoja donosi nove izazove tako da može doći vrijeme kada Vam treba savjet ili pomoć.

Materijale za igru možete naći na mnogim mjestima

Igra je važna jer omogućava djeci da uvježbavaju vještine u vrijeme koje oni izaberu i da razvijaju ideje svojim tempom. Iako igračke donose veliku zabavu i izazove, igra se može organizirati i bez velikog troška.

- Izvan kuće se mogu naći pijesak i voda, hlad, drveće za penjanje i grmlje za skrivanje. "Otpadni materijal" može pomoći u maštovitoj igri. Velike kartonske kutije predstavljaju taksije ili vozove, kutije za hranu i reklamne brošure su dobri za igru u imitiranoj prodavnici ili kuhinji, stara odjeća je dobra za imitiranje odraslih, stari lonci, tave i kašike su dobri za kopanje u pijesku.
- U parkovima su ljuljačke, tobogani i puno prostora za trčanje i igranje lopte.
- Na plažama se mogu naći pijesak za kopanje, talasi za igru u vodi, kamenčići, morska trava ili školjke za skupljanje.
- U bibliotekama možete naći knjige i muziku a uz to i igre i zagonetke za slaganje koje podstiču na razmišljanje, dijeljenje i učenje pravila. Pokušajte da nađete aktivnosti koje će pomoći Vašem djetetu u procesu fizičkog i društvenog razvoja, u razmišljanju i komunikaciji s drugima.

SLUŽBE ZA RODITELJE I DJECU

- Kinnections (Savjetodavna služba za Brizben i Logan) 07 3435 4300
- Parentline (od 8 do 22, sedam dana heftično) 1300 30 1300
- Međukulturni centar za duševno zdravlje 07 3240 2833 ili 1800 188 189
- Udruženje za multikulturni razvoj 07 3394 9300
- Ministarstvo za useljavanje i multikulturna pitanja 131 881
- Raznovrsnost u staranju o djeci 07 3861 1088
- Kvislandski program za lica koja su preživjela mučenja i traume (QPASTT) 07 3391 6677

Vaša lokalna biblioteka ima niz izuzetnih knjiga o roditeljstvu.

Potražite u svom lokalnom telefonskom imeniku "White Pages" Queensland Health Community Child Health Service (Komunalnu službu za dečije zdravlje pri Ministarstvu zdravlja Kvinslenda) i zamolite za informacije o njihovim kursevima za obuku roditelja (Positive Parenting Program - Triple P).

Adapted from information contained in the Parent Easy Guide "Limits that stick" Š Parenting SA, Government of South Australia 2000. Produced by the Department of Families. For reorders phone 07 3224 8045 if in the Brisbane metropolitan area or 1800 811 810 if outside the metropolitan area.

putting families first is a Queensland Government initiative
proudly supported by:

Queensland Government
Department of **Communities**